

УДК 371.31 + 373.882(063)

Гич Галина Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти,
м. Миколаїв Україна
galina.gych1@gmail.com

***ТЕКСТИ «НОВОЇ ПРИРОДИ» НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ***

Тексти «нової природи» на уроках мистецтва Нової української школи

Стаття присвячена текстам «нової природи» як елементу компетентнісно-діяльнісного уроку мистецтва Нової української школи. Представлено основні групи креолізованих текстів: базові (веб-квест, інтелект-карта, інтерактивна картинка, глог, плакат; презентація), унаочнені (гіф-анімація, графічний роман, дошка візуалізації, книга у форматі 3Д, колаж, комікс, кросенс, лонгрід, мем, постер, «хмарка слів») і звукозаписні (буктрейлер, голосова аватарка, плейкаст, саундтрек до тексту, скрайбінг). Надано конкретні рекомендації щодо використання цих видів текстів на уроках мистецтва.

Ключові слова: тексти «нової природи», базові, унаочнені і звукозаписні креолізовані тексти, буктрейлер, веб-квест, голосова аватарка, інтелект-карта, інтерактивна картинка, глог, плакат; гіф-анімація, графічний роман, дошка візуалізації і кросенс, книга у форматі 3Д, комікс, лонгрід, мем, плейкаст, презентація, саундтрек до тексту, скрайбінг, «хмарка слів».

Я мчу туди, де шайба буде, а не туди,
де вона була (Уейн Гретцкі, зірка
канадського та світового хокею)

Нова українська школа ставить перед учителем завдання вдосконалення методичного інструментарію уроків мистецтва. Сьогодні на часі науково-теоретична і методично-практична розробка цього питання, оскільки учні «нової грамотності» безперечно потребують інших форм і методів подачі навчальної інформації. Ця тема видається нам надзвичайно актуальною та перспективною, оскільки в українських школах розвивається та утверджується медіаосвіта, яка базується на використанні мультимодальних текстів.

Теоретичне дослідження окресленої проблематики дає підстави говорити про великий методичний потенціал текстів «нової природи» як одного з інструментів компетентнісно-діяльнісного уроку – з однієї сторони, а з іншої – недостатню науково-методичну розробку цієї теми в українській педагогічній науці.

Поняття «тексти «нової природи» вперше введено в науковий оберт доктором педагогічних наук, професором Оленою Казаковою [16], яка разом із Валентиною Бородіною, Тетяною Галактіоною та Наталією Сметанніковою активно розробляють теоретичні підвалини досить нового для нашої країни поняття «педагогіка тексту і читання». Науковиці особливо наголошують на значущості вивчення цього феномену з позицій читацької грамотності сучасних учнів. В Україні першою науковою розвідкою окресленої проблематики стали роботи доктора педагогічних наук, професора Олени Ісаєвої, зокрема її стаття [10], де вперше було запропоновано використання вчителями різних прикладів креолізованих текстів.

Тема виявилась плідною й перспективною, про що свідчить вагома кількість публікацій теоретичного та прикладного характеру [1; 2 – 4; 6; 7; 9; 10; 12; 13; 14, 15]. Аналіз цих робіт дозволяє стверджувати, що є окремі види нелінійних текстів, які активно розробляють учителі й використовують на уроках: веб-квести, інтелект-карти, презентації, скрайбінг, «хмарки слів». Однак, є приклади креолізованих текстів, досвіду впровадження яких майже немає: голосова аватарка, дошка візуалізації, кросенс, лонгвід, плейкаст, навчальний текст із голосовим або музичним супроводом.

Зазначимо, що більша частина публікацій носить методичний характер (як це треба робити?), тоді як власний досвід учителів-практиків представлений досить обмежено.

Креолізовані тексти як соціокультурний феномен представлені в Усемережжі досить широко, але водночас їх освітньо-методичний потенціал залишається поки що малодослідженим. Більш того, далеко не всі приклади креолізованих текстів, активно поширених у Всемережжі, можна використовувати на уроках. Хоча критерії відбору розроблені науковцями, але не всі тексти їм відповідають. Учителі змушені послуговуватися видами «нових» текстів, які інколи створено без чіткого розуміння автором їхнього освітнього потенціалу й не завжди відповідають методичним вимогам щодо їх створення й використання.

Мета статті полягає в теоретичному поясненні феномену «тексти «нової природи»» та наданні конкретних методичних порад щодо можливостей їх використання на уроках мистецтва.

Визначена мета репрезентована в таких *завданнях*:

- описати феномен «тексти «нової природи»» як інструмент учителя Нової української школи;
- охарактеризувати основні види креолізованих текстів: базові, унаочнені і звукозаписні;
- запропонувати варіанти використання таких текстів на уроках мистецтва.

Конфлікт між текстологічно орієнтованим учителем і кліпово орієнтованим учнем як «продуктом» екранної культури породжує протидію двох способів мислення – логіко-структурного й іконічного. Зміна влади тексту на владу картинки є однією з ліній еволюційного розвитку, зумовленого будовою людського мозку, тому необхідно шукати шляхи вирішення проблеми навчання сприйняттю інформації – логічно структурованої і образної [17].

«Розвиток електронних засобів комунікації повертає людське мислення до дотекстової епохи, і лінійна послідовність знаків перестає бути базою культури» – до такого висновку дійшов ще в 70-і роки відомий канадський

філософ, філолог, літературний критик Герберт Маршалл Маклюен, який вивчав вплив засобів масової інформації на свідомість людини [цит. за: 8, с. 50].

Розмова про тексти «нової природи» має початися з констатації факту про те, що саме з появою таких текстів науковці пов'язують можливі позитивні зміни в навчанні учнів із «кліповим» мисленням. Зацитуємо одного із серйозних дослідників цього феномену: «У людей майбутнього немає інших навичок роботи з текстами, крім конвертації їх у практичні інструкції (але не навпаки), і тому немає поваги до текстів. Педагогіка, яка ллє сльози над цим новим людським типом, – спадкоємиця середньовічної педагогіки, яка базувалася на заучуванні текстів. Немає сумнівів, що як би цього не хотіли люди попередніх поколінь, така педагогіка в нову епоху вижити не зможе», – вважає Костянтин Фрумкін [17].

Що ж мають робити в такій нерадісній ситуації педагоги? Очевидно, треба зрозуміти, що «нова грамотність» - про це йшлося у попередній статті [5] може бути сформована тільки новими інструментами учителя. Ці інструменти, так само не можуть означуватися тільки новими технологіями (форма), вони мають запропонувати і новий зміст.

Сьогодні різні дослідники (педагоги, психологи, філологи) фіксують тенденції якісної зміни природи тексту: на зміну традиційній вербальній конструкції, доповненій ілюстраціями та елементами простої графіки (таблиці, схеми, діаграми), приходять тексти, яким притаманні гіпертекстуальність, синтез мультимедійності та вербальних структур, активне використання інфографіки, доповненої реальності та інших елементів вираження змісту тексту.

Чітко помітна тенденція якісної зміни природи тексту як такого: на зміну вербальній лінійній конструкції, яка доповнена елементами простої графіки (таблиці, схеми, діаграми), приходять тексти, для яких характерні синтез мультимедійності та вербальних структур, активне використання гіперпосилань, інфографіки та інших знаків і елементів вираження змісту.

В Україні починають активно впроваджувати в освітній процес так звані **тексти «нової природи»** [1; 2 - 6; 7; 9; 13; 14 - 15], які спеціалісти умовно поділяють на *тексти, створені з використанням ІКТ* (інтерактивні картинки, плакати, глоги, презентації, буктрейлери, лонґриди) та *«рукотворні» арт-об'єкти* (колажі, кросенси).

«Тексти нової природи, нові тексти, мультитексти – все це поняття, які описують широку групу нетрадиційних текстових структур» – вважає Олена Казакова, один із фундаторів цього поняття й організатор конференції зі проблем упровадження таких текстів в освітній процес школи, – «тут і надалі текстом нової природи ми будемо називати думку, яка зафіксована на якомусь носії із зв'язаною послідовністю різнорідних символів, знаків вербальної и невербальної природи» [12, с. 8].

Ми будемо поділяти креолізовані тексти на **три групи**: *базові, унаочнені* (візуальні) та *звукозаписні* (аудіальні); ще раз підкреслимо умовність такого поділу, але кількість видів таких текстів вимагає їх певної диференціації.

Отже, до **базових видів текстів** відносимо: веб-квест; інтелект-карту; інтерактивні картинки, плакати, глоги та презентації (зокрема – «живі» презентації). **Унаочненими (візуальними) текстами** домовимось вважати такі: гіф-анімація (гіф-картинки); книги у форматі 3Д; дошка візуалізації і кросенс; комікси та графічні романи; лонґрид; меми (інтернет-меми); «хмара слів». **Звукозаписні (аудіальні) приклади нелінійних текстів** – буктрейлер; голосова аватарка; плейкаст і саундтрек до тексту; скрайбінг.

Буктрейлер (кінокнижка) – короткий відеоролик за мотивами книги, кліп за книгою; розповідь про книгу подається в образній, інтригуючій формі. Для його створення використовують різні матеріали: фото, розворот книги, мальовані ілюстрації, відеонарізку з фільмів, аматорську зйомку, відповідний музичний супровід, текстові слайди. З такого міні-роліка можна почати урок, можна дати учням завдання створити буктрейлер за науково-популярною книгою з мистецтва, яка надасть більше інформації за темою уроку.

Веб-квест (усемережжя-гра) – сайт в Інтернеті, з яким працюють учні або вчителі, виконуючи ту чи іншу навчальну задачу; гра в Усемережжі, коли учень має можливість обрати собі роль за бажанням і послідовно виконувати завдання учителя, це формат уроку з орієнтацією на розвиток пізнавальної, дослідницької діяльності учнів, на якому основну частину інформації здобуто через інтернет-ресурси. Веб-квест можна розглядати як вид інтернет-проекту, який надає учням можливість шукати в Усемережжі за завданням учителя якісну інформацію.

Веб-квести активно використовуються вчителями, оскільки їх автори на персональних сайтах та блогах виставляють свої роботи і будь-хто може обрати собі «роль» і пограти.

Інтелект-карта, карта пам'яті, ментальна карта, карта розуму (дивись-карта) – це спосіб зображення процесу мислення за допомогою схем і образів, засіб для виконання завдань та підвищення якості навчання. Учителеві важливо знати 4 істотні відмінності інтелект-карт: а) об'єкт уваги / вивчення має бути сконцентровано на центральному образі; б) основні теми, пов'язані з об'єктом уваги / вивчення, розходяться від центрального образу у вигляді гілок; в) гілки, що мають форму плавних ліній, позначаються ключовими словами або образами. Вторинні ідеї також зображуються у вигляді гілок, що відходять від гілок вищого порядку; г) гілки формують пов'язану вузлову систему.

Що дають інтелект-карти? Активують пам'ять та сприйняття засобами різноманітності (різні товщина і колір ліній), організовують і впорядковують інформацію, розвивають асоціативні зв'язки. Можливостей використання інтелект-карт на уроці – безліч, не будемо нав'язувати свій погляд творчим учителям.

Інтерактивний плакат (картинка, глог) – це електронний освітній засіб нового типу, який забезпечує високий рівень задіявання інформаційних каналів сприйняття наочності навчального процесу; засіб надання інформації, тобто основна його функція — демонстрація матеріалу. Такі приклади текстів «нової природи» можуть дати учням доступ до тих ресурсів, які найчастіше вчителі

радять учням використовувати на уроках: посилання на підручник та інший додатковий навчальний матеріал, на ролики, які доцільно переглянути перед уроком або на самому уроці тощо.

Гіф-анімація – рухомі картинки, які можна використовувати з навчальними цілями на уроці або для створення сприятливої емоційної атмосфери уроку, оскільки майже всі готові гіф-картинки носять гумористичний характер. Такі картинки легко створюються за допомогою сервісу Гіфовіна (gifovina.ru/), також їх можна скачувати в Усемережжі. Зазвичай такі картинки викликають позитивні емоції учнів, також діти із задоволенням будуть створювати їх самостійно за темою уроку. Створені гіфки можна використовувати для експрес-опитування учнів.

Голосова аватарка (мармизка) – відеоролик, в якому обраний персонаж озвучує текстову, як правило, невелику за обсягом, інформацію. Будь-яка навчальна інформація, яку вчитель хоче донести до учнів, може бути переведена у формат такої аватарки (<https://www.voki.com>) і використовуватися на уроках.

Колаж, постер, буклети як аркуш паперу з написаною, надрукованою, намальованою інформацією не є новим форматом для вчителів мистецтва, тому радимо використовувати **дошку візуалізації** – плакат із набором картинок, присвячений темі або проблемі уроку. Також цікавим прикладом такого тексту є **кросенс** - асоціативний ланцюжок із дев'яти зображень, які розставлені таким чином, що кожна картинка має поверхневий або глибинний зв'язок з попередньою і наступною, а центральне зображення (середня у середньому ряді картинок) об'єднує за змістом всі інші. Цей нелінійний текст науковці називають «головоломка ХХІ століття», а творчий учитель завжди зможе створити цікавий кросенс до уроку.

Лонгрід (довгочит) – новий спосіб подачі інформації у Всемережжі. Це – сайт на одну сторінку, де не можна «перескочити» з одного тексту на інший, оскільки лонгрід читається виключно лінійно – зверху вниз. Навчальних

лонгвідів поки що, на жаль, мало, і тому радимо вчителям опанувати цей вид тексту самостійно (можна скористатися матеріалами Людмили Глазунової, яка активно опрацьовує цю тему).

Мем, інтернет-мем (мулька) – це дотепна картинка з короткою інформацією (кілька слів, 1–2 речення) іронічно-гумористичного характеру, яка відтворює певне ставлення до якихось подій чи обставин, та поширюється в Інтернеті. Найпопулярнішими є інтернет-меми у форматі зображення із влучним жартівливим текстовим поясненням.

Плейкаст (грайпоказ) – листівка, у якій поєднується текст (як правило, невеликий за обсягом; часто – поетичний), візуальна картинка (фон) та музика. Такі музичні листівки якнайкраще використовувати для вивчення учнями поетичних творів або для емоційного сприйняття невеликих літературних творів. Методика створення плейкастів є досить простою, у Всемережжі є відеороліки, коли можна самостійно навчитися створювати такі музичні листівки. Для того, щоб читання навчального тексту супроводжувалося музикою як сприятливим емоційним фоном, можна створити **саундтрек до тексту** за допомогою сервісу Booktrack.

Оскільки **презентації** активно використовуються на уроках мистецтва, звертаємо увагу учителів на новий вид презентацій – «живі» презентації. Одним із таких форматів є формат презі – інтерактивна мультимедійна презентація з нелінійною структурою (презентація з ефектом наближення або віддалення інформації на одному великому слайді).

Скрайбінг (намалюйка) – нова техніка презентації, яка має вигляд ілюстрацій, створених «на льоту» на білій дошці; метод пояснення, який супроводжується графічною ілюстрацією головного змісту сказаного. Учитель мистецтва може використовувати різні види скрайбінгу: мальований (схеми та малюнки, зроблені від руки на будь-якій поверхні), аплікаційний (на фон наклеюються чи накладаються готові зображення), магнітний (зображення закріплюються на поверхні за допомогою магнітів), фланелеграфний (готові

зображення чіпляються до ворсистій поверхні за допомогою липучок тощо), 3D-скрайбінг (об'ємні малюнки, які створюються за допомогою 3D-ручки).

«Хмара слів» – візуалізація слів, понять, речень чи невеликого тексту у вигляді «хмари» або іншої обраної фігури. Перевагою цього виду тексту «нової природи» є простота створення і дуже широкий діапазон використання на уроках (представлення теми уроку, ознайомлення з базовими словами, поняттями і термінами теми, елемент домашньої роботи або швидкої перевірки знань учнів і т. д.).

Як можна використовувати тексти «нової природи» на уроках мистецтва:

- для вивчення нового матеріалу та подачі нової навчальної інформації,
- для закріплення попередньо наданих знань, відпрацювання певних компетентностей,
- для повторення і практичного застосування отриманих компетентностей.

Великий асортимент текстів «нової грамотності» та сучасних методик не повинен бути простим набором інструментів учителя, кожен із цих текстів має бути «вплетеним» у структуру компетентнісно-діяльнісного уроку Нової української школи. Використання нелінійних текстів має базуватися за педагогічно і психологічно обґрунтованими науковими правилами. Ці правила, так само, мають ґрунтуватися на вимогах максимально повної передачі потрібної інформації в доступній та зручній для учня формі як одного з основних завдань побудови якісного уроку мистецтва.

Учителі мистецтва можуть працювати за принципами педагогічного дизайну американського психолога Роберта Ганьє, одного із його засновників; корисними та цікавими будуть також матеріали Річарда Майєра, одного із фундаторів мультимедійного навчання.

Тексти «нової природи» розвивають метапредметні компетенції, з'єднують різні способи пізнання – науковий і художній. Чи не є це однією з цілей сучасної відкритої освіти?

Висновки. Таким чином, на уроках мистецтва можна використовувати різні види текстів «нової природи», які якнайкраще відповідають особливостям сприйняття інформації учнями «нової грамотності» і є цікавим, сучасним та ефективним інструментом учителя мистецтва.

Викладач мистецтва Нової української школи має навчитися не тільки знаходити в Усемережжі різноманітні види мультимодальних текстів, уміти використовувати їх під час проведення компетентісно-діяльнісного уроку, але й опанувати програми й сервіси, за допомогою яких ці тексти створюються.

Подальшу роботу над окресленою темою вбачаємо в розробленні конкретних науково-методичних порад щодо створення таких текстів і використання їх на різних етапах уроку мистецтва.

Серйозного наукового обґрунтування й методичної розробки потребує питання можливості та доцільності залучення учнів до створення таких текстів, адже компетентісно орієнтовані завдання й передбачають практичні дії здобувачів освіти щодо роботи з різними текстами. Саме через добір і відбір навчальної інформації, її аналіз і синтез, поєднання знайдених візуальних та аудіальних елементів і створюють тексти «нової природи».

Іншим напрямом подальшого вивчення означеної теми є питання впровадження в освітній процес нових форматів книг: білд-ап, віммельбук, «жива книга», кнігля, лепбук, неовінтажна книга, партворк, п'ятибук, тревелбук, фастбук, фліпбек, фліпбук, шеббі-бук. Майже всі ці книги є рукотворними, саморобними, отже, їх можна створювати й використовувати на уроках мистецтва.

Сучасний учень знаходиться на перетині книжкової та комп'ютерної культур, і це не може не враховувати вчитель Нової української школи.

Список літератури:

1. Богосвятська А.-М. Практика роботи з текстами "нової природи" на уроках літератури / А. -М. Богосвятська // Зарубіжна література в школах України. - 2018. - N 6. - С. 75.

2. Гич Г. М. Буктрейлер як засіб розвитку професійної компетенції вчителів літератури // На допомогу миколаївському педагогу: Збірник інстр.-метод. листів та реком. Частина 1. – Миколаїв, 2015. – С. 166–172;
3. Гич Г. М. Креолізовані тексти в освітньому середовищі ХХІ століття // Освіта Закарпаття. – 2014. – № 20. – С. 105 – 108.
4. Гич Г. Тексти "нової природи" на уроках мови у Новій українській школі [Текст] / Г. Гич // Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника: збірник матеріалів Усеукраїнської науково-практичної конференції, 25 жовтня 2017 року / МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка, Кафедра української мови; [за ред. О. М. Семеног]. – Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2017. – Вип. 1. – С. 86–89.
5. Гич Г. М. Учні нової української школи як носії «нової грамотності» і суб'єкти освітнього процесу/ Г. М. Гич // Мистецтво та освіта. – 2019. – № 1(91). – С. 12 – 14.
6. Гич Г. М., Рябикіна А. В.–«Новий одяг Гутенберга»: мультимодальні тексти у роботі учителя-філолога / Г. М. Гич, А. В. Рябикіна // Вересень. – Миколаїв, 2016. – № 3 – 4. – С. 56–67.
7. Горішна, І. Плейкаст як метод роботи на уроках літератури [Текст] / І. Горішна // Зарубіжна література в школах України. - К., 2018. - № 6. - С. 10-11.
8. Гринева, М. И. Клиповое мышление во благо ученика // Тексты новой природы в образовательном пространстве современной школы: Сборник материалов VIII Междунар. науч.-практ. конф. «Педагогика текста», Санкт-Петербург, 21 окт. 2016 г. / Под ред. Т. Г. Галактионовой, Е. И. Казаковой. – СПб.: Лема, 2016. – С. 49–51.
9. Ємельянова, С. Методика використання інтелект-карт [Текст] / С. Ємельянова // Зарубіжна література в школах України. - 2018. - № 6. - С. 18-21.
10. Ісаєва, О. О. Креолізований текст на уроках світової літератури як фактор активізації читацької діяльності [Електронний ресурс]: // Режим доступу: http://media.ipro.kubg.edu.ua/.../ isaeva_kreolizovan(дата звернення: 11.10.14). – Назва з екрана.
11. Казакова, Е. И. Тексты новой природы: закономерности и технологии развития современной грамотности в условиях качественной модернизации современного текста / Е. И. Казакова // На путях к новой школе. – 2014. – Т. 1. – С. 4 – 7.
12. Ліханська О. Л. Використання інноваційних технологій на уроках української мови і літератури: метод інтелект-карт: Методичний посібник / О. Л. Ліханська. – Дніпро: 2016. – 26 с. – (Каталог «Інноваційний досвід Дніпропетровщини»);
13. Практика роботи з текстами "нової природи" на уроках літератури (із досвіду роботи творчої лабораторії вчителів української мови та літератури, вчителів зарубіжної літератури Львівської області "Обличчя і душа сучасного уроку" // Зарубіжна література в школах України. - 2018. - № 6. - С. 7-17.

14. Сорока І. Використання методу "плейкаст" на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс] / І. Сорока. // Всесвітня література в сучасній школі: щомісячн. наук.-метод. журнал. - 2017. - № 5. - С. 25-28 : іл.
15. Сорока, Т. В. Скрайбінг як сучасна форма візуалізації навчального матеріалу / Т. В. Сорока // Педагогічна майстерня. –2015. – № 2. – С. 16– 19.
16. Тексты новой природы в образовательном пространстве современной школы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://slovesnik.org/proekty/pedagogika-teksta.html>, вільний. (дата звернення 12.05.2017). – Назва з екрану. – Мова рос.
17. Фрумкин, К. Г. Клиповое мышление и судьба линейного текста [Электронный ресурс] / К. Г. Фрумкин. — Режим доступа: <http://new.topos.ru/article/7371> (дата обращения: 23.09.14).

Spy` sok literatury` :

1. Bogosvyats`ka A.-M. Prakty`ka roboty` z tekstamy` "novoyi pry`rody`" na urokax literatury` / A. -M. Bogosvyats`ka // Zarubizhna literatura v shkolax Ukrayiny`. - 2018. - N 6. - S. 7 5.
2. Gy`ch G. M. Buktrejler yak zasib rozvy`tku profesijnoyi kompetenciyi vchy`teliv literatury` // Na dopomogu my`kolayivs`komu pedagogu: Zbirny`k instr.-metod. ly`stiv ta rekom. Chasty`na 1. – My`kolayiv, 2015. – S. 166– 172.
3. Gy`ch G. M. Kreolizovani teksty` v osvith`omu seredovy`shhi XXI stolittya / G. M. Gy`ch // Osvita Zakarpattya. – 2014. – # 20. – S. 105 – 108.
4. Gy`ch G. Teksty` "novoyi pry`rody`" na urokax movy` u Novij ukrayins`kij shkoli [Tekst] / G. Gy`ch // Innovaciyi v osviti i pedagogichna majsternist` uchy`telya-slovesny`ka: zbirny`k materialiv Useukrayins`koyi naukovoprakty`chnoyi konferenciyi, 25 zhovtnya 2017 roku / MON Ukrayiny`, Sums`ky`j derzhavny`j pedagogichny`j un-t im. A. S. Makarenka, Kafedra ukrayins`koyi movy`; [za red. O. M. Semenog]. – Sumy`: Vy`d-vo SumDPU im. A. S. Makarenka, 2017. – Vy`p. 1. – S. 86–89.
5. Gy`ch G. M. Uchni novoyi ukrayins`koyi shkoly` yak nosiyi «novoyi gramotnosti» i sub'yekty` osvith`ogo procesu/ G. M. Gy`ch // My`steczstvo ta osvita. – 2019. – # 1(91). – S. 12 – 14.
6. Gy`ch G. M., Ryaby`kina A. V. «Novy`j odyag Gutenberga»: mul`ty`modal`ni teksty` u roboti uchy`telya-filologa / G. M. Gy`ch, A. V. Ryaby`kina // Veresen`. – My`kolayiv, 2016. – # 3 – 4. – S. 56–67.
7. Gorishna, I. Plejkast yak metod roboty` na urokax literatury` [Tekst] / I. Gorishna // Zarubizhna literatura v shkolax Ukrayiny`. - K., 2018. - # 6. - S. 10-11.
8. Grineva, M. I. Klipovoe myshlenie vo blago uchenika // Teksty` novoy prirody` v obrazovatelnom prostranstve sovremennoy shkolyi: Sbornik materialov VIII Mejdunar. nauch.-prakt. konf. «Pedagogika teksta», Sankt-Peterburg, 21 okt. 2016 g. / Pod red. T. G. Galaktionovoy, E. I. Kazakovoy. – SPb.: Lema, 2016. – S. 49–51.
9. Yemel`yanova, S. Metody`ka vy`kory`stannya intelekt-kart [Tekst] / S. Yemel`yanova // Zarubizhna literatura v shkolax Ukrayiny`. - 2018. - # 6. - S. 18-21.

10. Isayeva, O. O. Kreolizovany`j tekst na urokax svitovoyi literatury` yak faktor akty`vizaciyi chy`tac`koyi diyal`nosti [Elektronny`j resurs]: // Rezhym dostupu: http://media.ippo.kubg.edu.ua/.../ isaeva_kreolizovan (data zvernennya: 11.10.14). – Nazva z ekrana.
11. Kazakova, E. I. Teksty novoy prirody: zakonomernosti i tehnologii razvitiya sovremennoy gramotnosti v usloviyah kachestvennoy modernizatsii sovremennoho teksta / E. I. Kazakova // Na putyah k novoy shkole. – 2014. – T. 1. – S. 4 – 7.
12. Lixans`ka O. L. Vy`kory`stannya innovacijny`x texnologij na urokax ukrajins`koyi movy` i literatury`: metod intelekt-kart: Metody`chny`j posibny`k / O. L. Lixans`ka. – Dnipro: 2016. – 26 s. – (Katalog «Innovacijny`j dosvid Dnipropetrovshhy`ny`»).
13. Prakty`ka roboty` z tekstamy` "novoyi pry`rody`" na urokax literatury` (iz dosvidu roboty` tvorchoyi laboratoriyi vchy`teliv ukrajins`koyi movy` ta literatury`, vchy`teliv zarubizhnoyi literatury` L`vivs`koyi oblasti "Obly`chchya i dusha suchasnogo uroku" // Zarubizhna literatura v shkolax Ukrayiny`. - 2018. - # 6. - S. 7-17.
14. Soroka I. Vy`kory`stannya metodu "plejkast" na urokax zarubizhnoyi literatury` [Elektronny`j resurs] / I. Soroka. // Vsesvitnya literatura v suchasnij shkoli: shhomisyachn. nauk.-metod. zhurnal. - 2017. - # 5. - S. 25-28; il.
15. Soroka, T. V. Skrajbing yak suchasna forma vizualizaciyi navchal`nogo materialu / T. V. Soroka // Pedagogichna majsternya. –2015. – № 2. – S. 16– 19.
16. Teksty novoy prirody v obrazovatelnom prostranstve sovremennoy shkolyi [Elektronniy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://slovesnik.org/proekty/pedagogika-teksta.html>, vilnyi. (data zvernennia 12.05.2017). – Nazva z ekranu. – Mova ros.
17. Frumkin, K. G. Klipovoe myshlenie i sudba lineynogo teksta [Elektronniy resurs] / K. G. Frumkin. — Rejim dostupa: <http://new.topos.ru/article/7371> (data obrascheniya: 23.09.14).

Гич Г. Н., кандидат педагогических наук, доцент, заведующая кафедрой теории и методики культурно-литературного и художественно-эстетического образования Николаевского областного института последипломного педагогического образования, г. Николаев, Украина, e-mail: galina.gych1@gmail.com

Тексты «новой природы» на уроках искусства Новой украинской школы.

Статья посвящена текстам «новой природы» как элементу компетентностно-деятельностного урока искусства Новой украинской школы. Представлены основные группы креолизованных текстов: базовые (веб-квест, интеллект-карта, интерактивная картинка, глог, плакат; презентация),

наглядные (гиф-анимация, графический роман, доска визуализации, книга в формате 3Д, коллаж, комикс, кроссенс, лонгрид, мем, постер, «облако слов») и звукозаписывающие (буктрейлер, голосовая аватарка, плейкаст, саундтрек к тексту, скрайбинг). Даны конкретные рекомендации относительно использования этих видов текстов на уроках искусства.

Ключевые слова: тексты «новой природы», буктрейлер, веб-квест, голосовая аватарка, интеллект-карта, интерактивная картинка, плакат, глог, гиф-анимация, графический роман, интернет-мем, доска визуализации и кроссенс, комикс, книга в формате 3Д, лонгрид, плейкаст, презентация, саундтрек к тексту, скрайбинг, «облако слов».

Гич Г. Н., кандидат педагогических наук, доцент, заведующая кафедрой теории и методики культурно-литературного и художественно-эстетического образования Николаевского областного института последипломного педагогического образования, г. Николаев, e-mail: galina.gych1@gmail.com

Тексти «нової природи» на уроках мистецтва Нової української школи

Анотація 2000 зн з пробілами англ. мовою.

Стаття присвячена текстам «нової природи» як елементу компетентнісно-діяльнісного уроку мистецтва Нової української школи. Проаналізовані основні групи креолізованих текстів: базові (веб-квест, інтелект-карта, інтерактивна картинка, глог, плакат; презентація), унаочнені (гіф-анімація, графічний роман, дошка візуалізації, книга у форматі 3Д, колаж, комікс, кросенс, лонгрід, мем, постер, «хмара слів») і звукозаписні (буктрейлер, голосова аватарка, плейкаст, саундтрек до текста, скрайбінг). Надані конкретні рекомендації щодо використання цих видів текстів на уроках мистецтва.

Ключові слова: тексти «нової природи», базові, унаочнені і звукозаписні креолізовані тексти, буктрейлер, веб-квест, голосова аватарка, інтелект-карта, інтерактивна картинка, глог, плакат; гіф-анімація, графічний роман, дошка

візуалізації і кросенс, книга у форматі 3Д, комікс, лонгрід, мем, плейкаст, презентація, саундтрек до тексту, скрайбінг, «хмарка слів».

Стаття надійшла до редакції 25. 03. 2019 р.